REGIONÁLNY ROZVOJ OBCE BUDMERICE

Marcel Olša, Petra Hencelová

Abstract

The article is focused on the assessment of regional development of the Budmerice municipality. The municipality of Budmerice strives to meet the stated goals and visions of the Budmerice Strategy for 2014-2022 through project and activity implementation. Efficiently spent costs bring improvements in different spheres of the municipality. The municipality provides quality living conditions, high quality and affordable services and creates conditions for self-fulfillment of the population. The article uses examples of realized projects to identify the development of Budmerice municipality. The main research methods used include the analysis of Budmerice's strategic documents.

Keywords: municipality of Budmerice, municipality development, strategy of municipality development, priority areas

Úvod

Rozvoj v regiónoch uskutočňovaný prostredníctvom regionálnej politiky (Rajčáková, 2003) a vykonávaný v inštitúciách územnej pôsobnosti iniciuje predstavu o budúcom rozvoji, ktorým je snaha plniť a dosahovať výsledky pri najvyššom využití geografického, ľudského a ekonomického potenciálu. Rozvoj obcí by mal byť v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky.

Cieľom článku je analýza a evalvácia súčasných prioritných oblastí rozvoja v rámci strategickej časti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Budmerice na obdobie rokov 2014 – 2022 a ich cieľov. Pre potreby naplnenia vízie rozvoja tejto obce bolo zhodnotených viacero konkrétnych projektov a realizačných aktivít, ktoré prispeli k rozvoju obce a jej atraktivnosti.

Teoreticko-metodické východiská problematiky

Pojmu regionálny rozvoj či regionálna politika je v posledných desaťročiach venovaná značná pozornosť. Dimenzia regionálneho rozvoja je evidentná v rôznych aspektoch spoločnosti a zaznamenala zvýšený záujem odborníkov z mnohých vedeckých disciplín (Bašovský, Lauko, 1990, Rajčáková, 2005, Tvrdoň a kol., 1995). Z geografického ponímania možno pojem „regionálny rozvoj“ chápať ako súbor vnútorných a vonkajších ekonomicko-sociálnych procesov pozitívne ovplyvňujúcich daný región, pričom nespôsobuje útlm samotnému

regiónu a priaznivo vplýva na parametre faktorov rastu.

Podľa zákona 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja možno regionálny rozvoj ponímať ako „súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi“.

Príspevok vychádza z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Budmerice na obdobie rokov 2014 – 2022 (ďalej PHSR obce Budmerice). PHSR obce predstavuje strednodobý programový dokument, vychádzajúci z podrobnej socioeconomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradá potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. PHSR obce Budmerice komplexne analyzuje a hodnotí východiskovú situáciu obce, ako aj možné riešenia jej budúceho rozvoja v rámci Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej BSK) podľa dostupných zdrojov (PHSR obce Budmerice; rozpočet obce; Databáza slovenských firiem a organizácií – FINSTAT; Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 – SODB 2011; Štatistický úrad Slovenskej republiky – ŠÚ SR; ZŠ s MŠ Budmerice) a analýza ich plnení po vydaní PHSR obce Budmerice.

Základné informácie o obci

Obec Budmerice leží na západnom Slovensku. Patrí do Bratislavského kraja, do okresu Pezinok. Počet obyvateľov obce bol 2 402 (31. 12. 2017, ŠÚ SR) a rozlohu 30,08 km². V okrese Pezinok susedí obec Budmerice s piatimi obcami – Štefanová, Častá, Dubová, Vištuk, Jablonec (mapa 1) a na východe, v okrese Trnava, s dvomi obcami – Ružindol a Borová. Svojou polohou inklinuje najmä k susednému mestu Modra a taktiež k okresnému mestu Pezinok a Trnava.

Z hľadiska fyzickogeografickej polohy leží medzi Malými Karpatmi na západe a Trnavskou pahorkatinou na východe. Matematickú polohu stredu obce určujú súradnice 48° 36' s. g. š. a 17° 41' v. g. d. Severozápadnú časť územia obce pokrýva Lindavský les, patriaci medzi najzachovalejšie lesné komplexy Trnavskej pahorkatiny. Územie je odvodňované potokom Gidra, ktorý v severnej časti územia umelým príivodom zásobuje vodnú nádrž Budmerice a vodnú nádrž Rybník Hájíček. Priemerná nadmorská výška v obci je 176 m n. m. (najvyššia nadmorská výška je 226 m n. m. v Lindave a najnižšia 180 m n. m. pri vodnej nádrži). Intravilán obce sa nachádza v jej centrálnej časti.

Hlavným zdrojom financovania obce Budmerice je obecný rozpočet, ktorý každoročne schvaľuje najvyšší orgán obce – obecné zastupiteľstvo. Okrem neho využíva miestna samospráva na financovanie potrieb súvisiacich so správou a rozvojom obce rôzne mimorozpočtové zdroje, napr. štátny rozpočet (zdroje od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva kultúry SR,

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR i BSK), rôzne nešťátne fondy a nadácie (Západoslovenská energetika, Revia a i.) a v ostatnom období aj zdroje Európskej únie.

Mapa 1: Mikropoloha obce Budmerice v okrese Pezinok

Map 1: Microlocation of the Budmerice municipality in the district of Pezinok

Zdroj: vlastné spracovanie

Stratégia rozvoja obce

Zhodnotením predchádzajúceho PHSR 2008 – 2013 s výhľadom do roku 2015 možno poznamenať, že zrealizované projekty boli orientované na občiansku infraštruktúru, ekonomický alebo environmentálny rozvoj. Obec sústredila najväčšiu pozornosť k naplneniu priorít, týkajúcich sa zvýšenia dostupnosti infraštruktúry, podpory kultúry a športu alebo výstavby bytov. Najvyššie finančné prostriedky a zároveň najviac projektov (päť) bolo vynaložených na naplnenie priority zvýšenia dostupnosti infraštruktúry a štyri projekty umožnili rozvoj obce v kultúrno-spoločenskej sfére.

Vízia súčasného PHSR obce Budmerice na obdobie rokov 2014 – 2022 znie nasledovne: „Obec bude príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.“ Pre naplnenie vízie boli stanovené tri prioritné oblasti – Prioritná oblasť 1: Kvalita bývania a dopravná infraštruktúra; Prioritná oblasť 2: Miestna ekonomika a služby; Prioritná oblasť 3: Atraktivita

obce a život v nej (tab. 1). Zvýšenie kvality života obyvateľov v obci, konkurencieschopnosti a všestranného a vyváženého rozvoja obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja sa zabezpečí prostredníctvom jednotlivých opatrení, pre ktoré sú definované globálne ciele, napĺňané prostredníctvom realizácie konkrétnych projektov a aktivít.

Tab. 1: Prioritné oblasti obce Budmerice na roky 2014 – 2022

Table 1: Priority areas of Budmerice for the years 2014 – 2022

<p>Prioritná oblasť 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatrenie 1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry • Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti • Opatrenie 1.3 Investície do životného prostredia
<p>Prioritná oblasť 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb • Opatrenie 2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov • Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky
<p>Prioritná oblasť 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatrenie 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce • Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce • Opatrenie 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľno-časových aktivít • Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

Zdroj: http://www.budmerice.sk/download_file_f.php?id=647468, upravené

Prioritná oblasť 1 - Kvalita bývania a dopravná infraštruktúra

Globálnym cieľom priority 1 je: „Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti sieťovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.“ (PHSR, 2015). Obec Budmerice sa zameriava aj na investície do tejto oblasti. Nakoľko sa v obci nachádzajú staré, z dlhodobého hľadiska neudržateľné prvky technickej infraštruktúry, je potrebné zlepšiť stav občianskej vybavenosti. Dopravné spojenie autobusovou dopravou s okolitými obcami je v súčasnosti dostačujúce, čo sa týka spojenia s okresným mestom Pezinok a hlavným mestom Bratislava. V roku 2017 v obci vznikla cyklotrasa vedúca po ceste III. triedy. Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí znamená pre obec príležitosť pre rast a rozvoj, zvýšenie dopravnej dostupnosti z okolitých obcí a miest a najmä zvýšenie povedomia o obci Budmerice.

Prioritná oblasť 2 - Miestna ekonomika a služby

Globálnym cieľom priority 2 je: „Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.“ (PHSR, 2015).

Primárny sektor v obci je zastúpený Poľnohospodárskym družstvom Budmerice a významnými pestovateľmi hrozna, ktorí sú prevažne súkromne hospodáriacimi roľníkmi. Poľnohospodárske družstvo v Budmericiach bolo založené už v roku 1949, pričom funguje až do súčasnosti, kedy má 24 – 49 zamestnancov (FINSTAT, 2016). Opatrením na zvýšenie príjmov a s ním spojené zvýšenie stavu zamestnancov je podpísanie zmluvy o výsadbe a obhospodarovanie rýchlorastúcich drevín s nábytkárskou spoločnosťou IKEA.

Tradičné odvetvia sú v obci zastúpené najmä v sekundárnom sektore. Podnikateľské subjekty zameriavajú svoju výrobu na spracovanie hrozna a produkciu kvalitných vín. Medzi najznámejšie vinárstva patrí rodina Čambalová, Spolok vinárov a fajnkošterov alebo MM víno. Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu podporuje obec zachovávaním tradícií vinohradníctva a vinárstva. Skvalitňovanie ponuky služieb sa realizuje usporadúvaním Budmerickej ochutnávky vín a aktívnou propagáciou produktov cestovného ruchu, ktorých je aj súčasťou (Malokarpatská vínná cesta).

V terciárnom sektore prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov. Ekonomická sebestačnosť obce spočíva vo vytváraní zdravého podnikateľského prostredia. V obci sa nachádza pekárstvo, spracovanie mäsa a výrobu mäsových výrobkov, stavebníctvo, stolárstvo, nábytkárstvo, potravinárstvo a ďalšie. V obci sa nachádzajú dve predajne potravín, predajňa mäsa a mäsových výrobkov, stánok s ovocím a zeleninou, predajňa drogérie a rozličného tovaru. Okrem toho sa v obci nachádza aj tri stravovacie a štyri ubytovacie zariadenia (obecný penzión Lindava), tri hostince a jeden bar. K dispozícii sú aj služby holičstva, kaderníctva, pedikúra, manikúra, masáže, kozmetické služby, stavebno-obchodné činnosti, kvetinarstvo, pohrebné služby, kamenárstvo. V obci funguje zdravotné stredisko, v ktorom poskytuje svoje služby všeobecný lekár pre dospelých, praktický lekár pre deti a dorast, zubár a gynekológ. Ďalším významným subjektom je Základná škola s materskou školou Budmerice. Materskú školu navštevuje 88 detí a základnú školu 302 (ZŠ s MŠ, 2017). Škola zabezpečuje výučbu v oboch stupňoch vzdelávania, poskytuje aj mimoškolskú výchovu v záujmových krúžkoch a školskom klube. Priestory ZŠ s MŠ Budmerice však kapacitne nestačia a plánuje sa dostavba materskej školy (Schválený rozpočet obce Budmerice 2017 – 2019, 2016).

Ostatné služby obyvateľom obce poskytujú zariadenia v Modre, Trnave, Pezinku alebo v Bratislave.

Snahou obce Budmerice je zapájanie do svojej ekonomickej činnosti výlučne podnikateľské subjekty so sídlom v obci. Na základe údajov o

ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2011 možno konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo verejnej správe, veľkoobchode a maloobchode. Aj napriek tomu, že sa v obci nachádza viacero významných podnikov, veľká časť podnikateľských subjektov, ktoré v obci podnikajú, zamestnávajú značnú časť obyvateľov z okolitých obcí a nie len obyvateľov Budmeríc. Najviac ekonomicky aktívnych podľa veku je v obci 35 – 39 ročných (až 14,5 % z EAO). Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) obce nachádza pracovné príležitosti aj v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Pezinok, Modra). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa - dochádzka do zamestnania (83,38 %), získaná v rámci SODB 2011.

Prioritná oblasť 3 - Atraktivita obce a život v nej

Globálnym cieľom priority 3 je: „Dosiahnuť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.“ (PHSR, 2015). Ide o zlepšenie vzhľadu Budmeríc zachovaním vidieckeho rázu, obnovenie prírodného a kultúrneho dedičstva, zveľaďovanie objektov a budov vo vlastníctve obce, aby sa zvýšila ich využiteľnosť a funkčnosť, aby poskytovali kvalitnejšie služby pre obyvateľov.

Na začiatok roku 2018 obec pripravuje budovanie centrálnej zóny, konkrétne vysadením zelene, umiestnením mobiliáru a rekonštrukciou starého obecného domu na múzeum s gazdovským dvorom, ktorý má slúžiť na stretávanie sa obyvateľov a aj v rámci občianskych združení. Svoje využitie nájde aj ako zázemie obecnej kultúry a tradícií – hlavne vinárstva, mlynárstva a hrnčiarstva.

V obci Budmerice sa nachádza kaštieľ z konca 19. storočia, ktorý dal postaviť uhorský rod Pálffyovcov a dnes je vo vlastníctve Ministerstva kultúry SR. V rokoch 1946 a 1986 bol kaštieľ upravovaný a slúžil až do roku 2011 ako Dom slovenských spisovateľov za účelom rekreácie a na tvorivú činnosť slovenských umelcov. V roku 2014 – 2015 sa zrealizovala rozsiahla rekonštrukcia a po prvýkrát v histórii sa kaštieľ otvoril verejnosti v roku 2017 pod správou Slovenského národného múzea (ďalej SNM). V súčasnosti plní funkciu účelového zariadenia Ministerstva kultúry SR, čím sú prehliadky kaštieľa verejnosti zastavané. Sprístupnený je len rozľahlý park. Napriek tomu obec podpísala zmluvu o prenájme exteriérových a interiérových priestorov kaštieľa na organizáciu svadieb a iných obecných kultúrnych podujatí.

Ďalším cieľom obce je podpora športových a iných voľno-časových aktivít prostredníctvom vytvárania podmienok pre vyžitie sa obyvateľov. V Budmericiach pôsobí iba jedno súkromné centrum voľného času, ponúkajúce pre deti a mládež veľké spektrum záujmovej činnosti. Financované je z originálnych kompetencií v dotačnej schéme obce vo výške 14 000 € ročne a poplatkov žiakov. Škola ponúka tiež viaceré možnosti voľno-časových aktivít. Spolu sa tak vytvára široká škála možností trávenia voľného času detí.

Obec podporuje aj aktivity rozvíjajúce kultúru a tradície obce, čím zabezpečuje rozvoj ľudského potenciálu, rozvoj sociálneho života v obci a sociálneho kapitálu (ubytovanie, strava, občerstvenie, suveníry, doprava a pod.). Popri komisii kultúry obecného úradu sa na organizovaní podujatí podieľajú aj miestne neziskové organizácie. Medzi najväčšie podujatia s ohľadom na rozvoj cestovného ruchu a rozvoj obce patria Celoslovenský divadelný festival Kasiopeafest, zapísaný v Knihe slovenských rekordov ako najväčší ochotnícky divadelný festival v počte účinkujúcich na Slovensku; Budmerická fazuľovica – gastronomická súťaž vo varení fazuľovice spojená s finále celoslovenskej speváckej súťaže Malokarpatský slávik; Budmerická ochutnávka vín a Krupľové šeličo, kedy členky Miestnej organizácie Matice slovenskej v Budmericiach vyrábajú zo zemiakov gastronomické špeciality.

Na rozvoji obce sa ďalej podieľa komisia kultúry a športu obecného úradu spoločne so Slovenskou geografickou spoločnosťou a OZ Camino Slovakia. Od roku 2017 spoločne budujú Svätajakubskú cestu do Santiaga de Compostela (smerové tabule, altánky, lavičky a i.) po existujúcom náučnom chodníku. Trasa cez obec (mapa 2) bola schválená predsedníctvom Camino Slovakia a jej oficiálne otvorenie sa plánuje v septembri 2018. Projekt bol podporený dotačnou schémou BSK.

Mapa 2: Trasa Camino cez obec Budmerice

Map 2: The Camino route through the Budmerice municipality

Zdroj: Olša, 2017

Záver

Uskutočňovanie regionálnej politiky podporuje rozvojové projekty. Cieľom zákona Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja bolo vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Obec Budmerice sa podieľa na rozvoji na úrovni miestnej

regionálneho rozvoja, pričom s okolitými obcami a partnerskými obcami spolupracuje pri realizácii rozvoja celého regiónu.

Príspevok je zameraný na pozitívny rozvoj obce v prioritných oblastiach, ich evalváciou a konkretizovaním projektov, ktoré sa od roku 2014 zrealizovali alebo sa naďalej realizujú.

Obec Budmerice poskytuje svojim obyvateľom vhodné a zdravé miesto na bývanie a pre návštevníkov obce príjemný pobyt. Obec kladie dôraz na zvyšovanie kvality občianskej vybavenosti a zelene. Vidiecka povaha so zachovaným kultúrnym a prírodným dedičstvom, spolu s príjemnou atmosférou spoluzitia obyvateľov láka aj návštevníkov. Obec poskytuje kvalitné životné podmienky k bývaniu, zabezpečuje cenovo dostupné služby, vytvára podmienky pre sebarealizáciu obyvateľstva. Aktívni obyvatelia sa podieľajú na živote v obci, rozvíjajú bohatý sociálno-kultúrny život a tradície.

Budmerice majú výhodnú dopravnú polohu vzhľadom na blízku vzdialenosť okresných miest (Pezinok, Trnava). Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu sa obec v roku 2017 podieľala na vytvorení cyklotrasy a budovaní trasy svätajakubskej cesty cez obec, čo môže pozitívne ovplyvniť cestovný ruch a zvýšiť povedomie o Budmericiach. Obec vytvára a rozvíja produkty cestovného ruchu (napr. divadelný festival – Kasiopeafest, gastronomické aktivity súvisiace s varením špecialít), a preto plní ďalšie ciele opatrení týkajúcich sa rozšírenia a podpory cestovného ruchu a spolupráce partnerstiev. V posledných rokoch obyvatelia obce a okolitého regiónu tak zaznamenávajú zvyšujúcu sa návštevnosť širokej verejnosti. Aktívni občania sa prostredníctvom občianskych združení a iných neziskových organizácií zameriavajú najmä na prosperitu sociálneho života a budovanie silnej väzby k obci. Vzhľadom na bohatú históriu obce sa aktívne rozvíjajú tradície, sociálny a kultúrny kapitál a prispieva sa k atraktivite vzhľadu obce.

Vedenie obce zabezpečuje zvyšovanie ekonomickej sebestačnosti, kvalitné a dostupné služby a tovary tým, že vytvára konkurenčné prostredie pre ekonomickú činnosť podnikateľských subjektov sídlacích v obci a mimo nej. Napriek tomu, že vidiecky typ obce, ako sú Budmerice, nemá možnosť poskytovať pracovné príležitosti pre všetkých svojich obyvateľov, snaží sa podporou podnikania v obci zvýšiť počet pracovných miest, skvalitniť a rozšíriť služby. V neposlednom rade sa pomocou podnikania snaží propagovať a rozvíjať cestovný ruch a zážitkovú turistiku, keďže Budmerice majú pre tento rozvoj významné predpoklady a potenciál.

Literatúra

- BAŠOVSKÝ, O. – LAUKO, V. 1990. *Úvod do regionálnej geografie*. Bratislava: SPN, 1990. 118 s.
- FINSTAT. 2017. *Databáza slovenských firiem a organizácií*. Dostupné na

- internet: <<https://finstat.sk/databaza-firiem-organizacii>> [cit. 15.10.2017]
- PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BUDMERICE NA OBDOBIE ROKOV 2014 – 2022. 2015. Budmerice : Pro Implement, s.r.o., s. 119. Dostupné na internete: <http://www.budmerice.sk/download_file_f.php?id=647439> [cit. 15.10.2017]
- RAJČÁKOVÁ, E. 2003. Štrukturálna politika EÚ - jedna z možností rozvoja cestovného ruchu v Dolnohronskom mikroregióne. In *Geografie XIV*. Brno: Masarykova univerzita, 2003, s. 42-46. ISBN 80-210-3208-1.
- RAJČÁKOVÁ, E. 2005. *Regionálny rozvoj a regionálna politika*. Bratislava: UK, 2005. 120 s. ISBN 80-223-2038-2.
- SCHVÁLENÝ ROZPOČET OBCE BUDMERICE NA ROKY 2015 – 2017. 2016. Dostupné na internete: <<http://www.budmerice.sk/schv-len-rozpo-tet-obce-budmerice-na-roky-2015-2017-2019.html>> [cit. 15.10.2017]
- SODB 2011. *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov*. Dostupné na internete: <<http://census2011.statistics.sk/>> [cit. 15.10.2017]
- ŠÚ SR. 2016. *Štatistický úrad SR, Bratislava. Počet obyvateľov podľa pohlavia podľa obcí*. DATAcube. Demografia a sociálne štatistiky. Dostupné na internete: <[http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%BEov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20\(ro%C4%8Dne\)%20%5Bom7101rr%5D/](http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%BEov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20(ro%C4%8Dne)%20%5Bom7101rr%5D/)> [cit. 15.10.2017]
- TVRDOŇ, J. – HAMALOVÁ, M. – ŽÁRSKA, E. 1995. *Regionálny rozvoj*. Bratislava: Ekonomická univerzita, 1995. 174 s.
- ZÁKON č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
- ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU BUDMERICE. 2017. Dostupné na internete: <<https://zsbudmerice.edupage.org/students/?>> [cit. 15.09.2017]

REGIONAL DEVELOPMENT OF BUDMERICE MUNICIPALITY

Summary

Implementing a regional policy to create a framework for projects increases community development. Purpose of Act no. 539/2008 Coll. on the support of regional development was to create a comprehensive system of regional development at national, regional and local level. The municipality of Budmerice participates in the local level of regional development, working with neighboring municipalities and partner municipalities in the development of the region. The contribution is focused on the positive development of the municipality in the priority areas, their assessment and the realization of the projects that have been implemented or are being implemented since 2014.

The municipality of Budmerice provides its inhabitants with a suitable and healthy place to live and a pleasant stay for the visitors. The community

emphasizes the emphasis on increasing the quality of civic amenities and greenery. Countryside nature with preserved cultural and natural heritage, together with the pleasant atmosphere associated with the coexistence of the inhabitants attracts the casual visitors of the municipality. The municipality provides quality living conditions for housing, provides affordable services, creates conditions for self-fulfillment of the population. Active citizens participate in life in the municipality, develop rich socio-cultural life and traditions.

Budmerice has an advantageous transport position due to the close distance of the district (Pezinok, Trnava). From the point of view of tourism development, in 2017 the municipality participated in the creation of a cycling route and the construction of the Camino route, which could have a positive influence on Budmerice's tourism and awareness. The municipality develops and improves some tourism services (the Kasiopeafest theater festival, gastronomic activities related to cooking specialties) therefore fulfills other objectives of measures to expand and support tourism and partnership cooperation.

The management of the municipality ensures the increase of economic self-sufficiency, quality and accessible services and goods by creating a competitive environment for the economic activity of business entities based in and outside the municipality. Despite the fact that the rural type of municipality such as Budmerice does not have the potential to provide employment opportunities for all its inhabitants, it seeks to boost the number of jobs in the municipality, improve and expand services. Last but not least, with the help of entrepreneurship, they seek to promote and develop tourism and experience tourism, as Budmerice has important prerequisites and potential for this development.

In recent years, residents of the municipality and the surrounding region have been experiencing a rapid boom in cultural events in Budmerice, which have high traffic to the general public. Active citizens, through civic associations and other non-profit organizations, focus in particular on the prosperity of social life and the building of strong ties to the community. Due to the rich history of the municipality, traditions, social and cultural capital are actively developed and contribute to the attractiveness of the municipality.

PaedDr. Marcel Olša

Základná škola s materskou školou
Budmerice 430, 900 86 Budmerice
E-mail: marcelolsa.geo@gmail.com

Bc. Petra Hencelová

Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny
Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave
Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava 4
E-mail: petra010203@gmail.com